

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

10.09.2025р.

Одеса

№ 65/38-рк/к

Комунальне підприємство
«Перспектива»
Красносільської сільської ради
Одеського району Одеської області
«Інформація, доступ до якої обмежено»

Про здійснення заходів, спрямованих на
запобігання порушенням законодавства
про захист економічної конкуренції

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- 1) Рекомендації надаються з метою запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- 2) Суб'єктом господарювання, якому надаються рекомендації, є комунальне підприємство «Перспектива» Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області (далі – КП «Перспектива»).
- 3) Відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР) ідентифікаційний код юридичної особи - «Інформація, доступ до якої обмежено», місцезнаходження: «Інформація, доступ до якої обмежено».
- 4) Згідно з відомостями ЄДР основним видом діяльності КП «Перспектива» за кодом КВЕД є «Інформація, доступ до якої обмежено».
- 5) Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Перспектива» є суб'єктом господарювання.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- 6) Відповідно до статей 3, 7, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3 та 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснюється державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання та органами місцевого самоврядування законодавства про захист економічної конкуренції на регіональному ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах Одеської області.
- 7) Відділенням надіслано вимоги про надання інформації на адресу КП «Перспектива» від 22.01.2025 № 65-02/241е та від 03.04.2025 № 65-02/1642е.
- 8) Листами від 20.02.2025 № 01-11/21 (вх. № 65-01/569 від 26.02.2025) та від 19.05.2025 № 01-11/89 (вх. № 65-01/1476 від 22.05.2025) КП «Перспектива» надало інформацію з копіями підтверджуючих документів.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- 9) Відносини, що виникають у процесі надання та споживання житлово-комунальних послуг, регулюються Законом України «Про житлово-комунальні послуги».
- 10) У відповідності до пункту 2 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово — комунальні послуги» *виконавець комунальної послуги* - суб'єкт господарювання, що надає комунальну послугу споживачу відповідно до умов договору.
- 11) Згідно з пунктом 5 частини другої статті 6 даного Закону *виконавцем послуг з централізованого водопостачання* є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання. Відповідно до пункту 6 частини другої статті 6 даного Закону *виконавцем послуг з централізованого водовідведення* є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- 12) Згідно з пунктом 6 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» *індивідуальний споживач* - фізична або юридична особа, яка є власником (співвласником) нерухомого майна, або за згодою власника інша особа, яка користується об'єктом нерухомого майна і отримує житлово-комунальну послугу для власних потреб та з якою або від імені якої укладено відповідний договір про надання житлово-комунальної послуги.
- 13) Статтями 7, 8 Закону України «Про житлово — комунальні послуги» визначені права і обов'язки споживачів, у тому числі індивідуальних, та відповідно виконавців комунальних послуг.
- 14) Так, індивідуальний споживач зобов'язаний укладати договори про надання житлово - комунальних послуг у порядку і випадках, визначених законом.
- 15) Виконавець комунальної послуги зобов'язаний готувати та укладати із споживачем договори про надання комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання згідно з типовим договором.
- 16) У відповідності до частини першої статті 12 Закону України «Про житлово — комунальні послуги» надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
- 17) Згідно з частиною четвертою статті 23 Закону України «Про житлово — комунальні послуги» *послуга з централізованого водопостачання* надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами Правил надання послуг з централізованого водопостачання, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.
- 18) Відповідно до частини третьої статті 24 цього Закону *послуга з централізованого водовідведення* надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами правил надання послуг з централізованого водовідведення, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.
- 19) Постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 (зі змінами) затверджені Правила надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - Правила надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення), які регулюють відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем (далі - споживач), який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - послуги), а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг.
- 20) У відповідності до пункту 14 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення послуги надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги відповідно до статей 13 і 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

- 21) Враховуючи вищезазначені норми діючого законодавства, які регулюють сферу надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, саме на суб'єкта господарювання — виконавця послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення покладається обов'язок підготовки та укладення у законодавчо встановленій формі договорів про надання зазначених послуг зі споживачами, які виявили бажання отримувати ці послуги.
- 22) При цьому, виконавець послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не має права встановлювати споживачам умови для можливості користування цими послугами, які не передбачені чинним законодавством, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів.
- 23) Таким чином, положеннями законодавства, що регулює відносини у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, не передбачено додаткових умов для укладення із споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для можливості їх отримання.

5. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РИНКУ

- 24) Аналіз та дослідження становища КП «Перспектива» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснювались відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605.
- 25) КП «Перспектива» здійснює діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на підставі ліцензій «Інформація, доступ до якої обмежено», дозволу на спеціальне водокористування «Інформація, доступ до якої обмежено».
- 26) КП «Перспектива», здійснюючи діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, є суб'єктом природної монополії та, відповідно, внесене до Зведеного переліку природних монополій, розміщеному на офіційному сайті Антимонопольного комітету України <https://amcu.gov.ua> (станом на 31.07.2025).
- 27) **Товаром**, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Перспектива», є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- 28) **Споживачами** послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати від КП «Перспектива» послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- 29) Враховуючи, що ринок послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення знаходиться в стані природної монополії такі послуги не мають аналогів та не можуть бути замінені іншими послугами.
- 30) За таких обставин **товарними межами** ринку є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- 31) Особливістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є їх отримання безпосередньо за місцем знаходження діючих мереж водопостачання та водовідведення.
- 32) Рішенням виконавчого комітету Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області від 27.03.2023 № 26 КП «Перспектива» визначено виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території населених пунктів Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області.
- 33) Відповідно до листа від 20.02.2025 № 01-11/21 (вх. № 65-01/569 від 26.02.2025) КП «Перспектива» надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: села Красносілка, села Іванове, села Ілічанка, села Корсунці, села Переможне, села Кубанка, села Нова Кубанка, села Павлінка, села Нові Шомполи, села

Шаманівка, села Василівка, села Лізинка та села Букачі.

- 34) Листом від 19.05.2025 № 01-11/89 (вх. № 65-01/1476 від 22.05.2025) КП «Перспектива» повідомило, що водопровідно – каналізаційні мережі в межах вказаної території знаходяться на його балансі.
- 35) Таким чином, **територіальними (географічними) межами** ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є територія Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: села Красносілка, села Іванове, села Ілічанка, села Корсунці, села Переможне, села Кубанка, села Нова Кубанка, села Павлінка, села Нові Шомполи, села Шаманівка, села Василівка, села Лізинка та села Букачі де розташовані діючі мережі водопостачання та водовідведення, які знаходяться на балансі КП «Перспектива».
- 36) Аналізуючи ринок послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення протягом 2024 року, та січня - серпня 2025 року встановлено, що в вищезазначених територіальних та товарних межах ринку КП «Перспектива» працює одноосібно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.
- 37) Ураховуючи зазначене, КП «Перспектива» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: села Красносілка, села Іванове, села Ілічанка, села Корсунці, села Переможне, села Кубанка, села Нова Кубанка, села Павлінка, села Нові Шомполи, села Шаманівка, села Василівка, села Лізинка та села Букачі, де розташовані діючі водопровідно – каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі КП «Перспектива» протягом 2024 року та січня - серпня 2025 року, є таким, що має ознаки монопольного (домінуючого) становища з часткою 100 %, оскільки КП «Перспектива» не має на цьому ринку жодного конкурента.

6. ПІДСТАВИ НАДАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- 38) КП «Перспектива» листом від 20.02.2025 № 01-11/21 (вх. № 65-01/569 від 26.02.2025) повідомило, що у 2024 році укладено «Інформація, доступ до якої обмежено» договір про надання послуги з централізованого водопостачання, у тому числі «Інформація, доступ до якої обмежено» – з населенням, «Інформація, доступ до якої обмежено» – з бюджетними установами, «Інформація, доступ до якої обмежено» – з іншим споживачем.
- 39) Протягом 2025 року укладено з новими споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання «Інформація, доступ до якої обмежено» договорів, у тому числі «Інформація, доступ до якої обмежено» - з населенням, «Інформація, доступ до якої обмежено» – з бюджетними установами.
- 40) Директором КП «Перспектива» 31.03.2020 затверджено Порядок приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та водовідведення (далі - Порядок).
- 41) У розділі «Укладання договору на послуги водопостачання і водовідведення» Порядку визначено перелік документів, які має надати споживач для укладання такого договору, а саме:
- письмову заяву, підписану власником або уповноваженою особою (з адресою житлового будинку (квартири));
 - копію права власності на житловий будинок (квартиру);
 - копію права власності або користування на земельну ділянку;
 - *копію адресної картки (ЦНАП);*
 - копії паспортів та ідентифікаційних кодів співвласників житлового будинку;
 - документи, що підтверджують право на пільгу (при наявності);
- паспорт на прилад обліку та схематичне відображення місця його встановлення.
- 42) При цьому, КП «Перспектива» повідомило, що на сайті підприємства (за посиланням <https://perspektiva.gkh.in.ua/uk/info/pidkliuchennia-poslug/ukladannia-dogovoriv-z-poslugi-vodopostachannia>) опубліковано перелік необхідних документів для укладання договору про надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, а саме:
- заява;
 - копії документів, які посвідчують особу (паспорт власника будинку);

- копії довідки про присвоєння індивідуального податкового номера (ідентифікаційний номер власника будинку);
 - довідка про склад сім'ї (оригінал);
 - копія посвідчення про пільги (за наявності);
 - копії документів, які підтверджують право власності/користування на об'єкт господарювання, який приєднаний до мереж (технічний паспорт, витяг з ЄДР, свідоцтво про державну реєстрацію та ін.);
 - копія паспорту на прилад обліку води;
 - копія акту про останню перевірку лічильника (необхідність документа визначається підприємством);
 - довідка з КП «Перспектива» про відсутність заборгованості по інших послугах (необхідність документа визначається підприємством);
 - перелік документів, що надаються може змінюватись в залежності від змін у законодавстві України.
- 43) Таким чином, серед переліку документів, які споживачам необхідно надати КП «Перспектива» для укладення договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення містяться документи, надання яких не передбачено положеннями чинного законодавства у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а саме:
- копії адресної картки (ЦНАП) (зазначене у Порядку);
 - довідки про відсутність заборгованості по інших послугах (необхідність документа визначається підприємством) (зазначене на офіційному сайті КП «Перспектива»).
- 44) Законодавство, яке регулює відносини у сфері житлово – комунального господарства та безпосередньо у сфері послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не передбачає наявних для споживачів додаткових умов, виконання яких необхідне для отримання можливості укласти договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- 45) В свою чергу, необхідність надання КП «Перспектива» споживачами додаткових документів для укладення договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, надання яких не передбачено положеннями чинного законодавства, може порушувати інтереси споживачів та затягувати можливість укладення таких договорів та, як наслідок, затягувати отримання цих послуг.
- 46) Разом з тим, такі дії КП «Перспектива» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- 47) Завдяки ринковій владі КП «Перспектива» має можливість диктувати споживачам умови придбання своїх послуг, що було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- 48) Адже, в разі наявності вибору інших виконавців послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачі могли б обрати можливість отримання цих послуг за більш прийнятними умовами.
- 49) З огляду на зазначене, враховуючи, що КП «Перспектива» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області, а саме: села Красносілка, села Іванове, села Ілічанка, села Корсунці, села Переможне, села Кубанка, села Нова Кубанка, села Павлінка, села Нові Шомполи, села Шаманівка, села Василівка, села Лізинка та села Букачі, де розташовані діючі водопровідно – каналізаційні мережі, які знаходяться на балансі КП «Перспектива» протягом 2024 року та січня - серпня 2025 року, є таким, що має ознаки монопольного (домінуючого) становища з часткою 100 %, оскільки КП «Перспектива» не має на цьому ринку жодного конкурента, його дії, які полягають у встановленні споживачам умов, не передбачених чинним законодавством, для укладення договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення з метою подальшого їх отримання, можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної

конкуренції» у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за існування значної конкуренції на ринку.

7. ВИСНОВКИ

- 50) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополюним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополюне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- 51) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- 52) Наявність у суб'єкта господарювання монополюного (домінуючого) становища на ринку не є протиправним, однак такий суб'єкт господарювання має усвідомлювати можливість певного обмеження своєї діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умови, які породжують або можуть породжувати порушення їх прав та ущемлення інтересів.

Враховуючи викладене, з метою здійснення заходів, спрямованих на запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись частиною шостою статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 із змінами та доповненнями, адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Комунальному підприємству «Перспектива» Красносільської сільської ради Одеського району Одеської області (ідентифікаційний код юридичної особи - «Інформація, доступ до якої обмежено»).

- утриматись від дій, які можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку;
- забезпечити укладення зі споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у відповідності до положень діючого законодавства.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **упродовж двох місяців з дня їх отримання** з наданням документів, підтверджуючих виконання рекомендацій, завірених належним чином.